№ 132

წელიწადი მეორე
მთავრობის მოამგე

წელიწადი მეორე
ყოველდღიური გაზეთი

ფასი 1 მან.

საქართველოს რესპუბლიკის ეროვნული ბიბლიოთეკა

საქართველოს რესპუბლიკა

ხუთშაბათი, 19 ივნისი 1919 წ.

მთავრობის მოამგე, ყოველდღიური გაზეთი
(ოფიციალური და არა ოფიციალური განყოფილებით)

„საქართველოს რესპუბლიკა"

გამოდის ხელის მოწერა 1919 წლისთვის

ხელის მოწერის ფასი: ერთი წლით—220 მ. ნახევარი წლით—110 მ., ერთი თვით 20 მ. ცალკე ნომერი ყველგან 1 მან. დამფინანსებელი ერების ტერიტორიაზედაც ფასები 2 მანეთი სავალუტებელო განსხვავებით დადგენილი ნიხით. კმაძრა განცხადებების ფოსტაზედაც. განცხადება მოწერა მიიღება დღის 10 საათიდან პირველის საათამდე. მისამართი: ქ. № 6, ტელეფონი 1—82.

ფინანსთა სამინისტროს, სანიტარიების, მოწყობილ ოთახების რეპერტორების და სხვათა ორგანოთა დამხმარებელი სამოგადოების გაეგრცობა ამით აუწყებს საზოგადოებას წევრო, რომ 22 ივნისს დილის 11 საათზე ქონების კლუბის დარბაზში დანიშნულია

საგანგებო კრება

ვისაც განსაკუთრებ ნაინდები რამენი წერილი არ უნდა დაგზავნოს, განსახილველი საგანი არის მხოლოდ 11 გამგეობის წევრისა და მათი კანდიდატებისა.

მდივანი გამგეობისა **ალხაზიშვილი.**

294 1—1 გამგეობის თავმჯდომარე დ. მამფორიანი

მიწათ-მოქმედების სამინისტრო

ბრარულ რეფორმათა განყოფილება

ებით აცხადებს, რომ მიმდინარე წლის ივნისის პირველიდან მოწის მიმდები და განმაწერებელი ერთსა და იმავეს ბაზრებში.

ამასთან 15, ენისკარელის მოწყობილის ოთახებში ავადმყოფების სანიერი ოთახის სტრაიონი კომისიები **ერთი კვირის ვადაში** დღიდან აბრის დაწყებისა. საჭიროების შემთხვევაში ოთახის დამატებითი ოთახის ოთახებისა დღეიდან ოთხის სანიერის გადაწყვეტის სანიერი ოთახის გაგზავნის საბოლოო ვადის დადგენის საბოლოო დადგენილების გამოსტანებულ. ერთის გამგეობა **ერთი კვირის ვადაში** დღეს სანიერის მოწყობის, აბრის ოთახებს თავის დასკვნას საბოლოო კომისიას ოთახებს. ყოველი გადაწერობის თავიდან ბოლომდე ასაკვლებლად ავრარულ რეფორმებთა განყოფილება წარდგენის ოთახებს ამ ნაწილის დაინტერესებულ პირებს პირადად, ან ჩვენებულების სახით ადგილობრივ ორგანოების კომისიებს მუშაობის დროს და ყოველი სპეციალური ამისა განმარტებები წარდგენილ ოთახებს.

ავრარულ რეფორმათა განყოფილების

1881 3—2

ნუსხა

დამატება კანონის № 2-ის მუხლისა.

ერთ დეპუტატობაზე დაწესებულ სახელმწიფო ერთიანად გადასახადისა

№ № რიგებს	სახელწოდება მაზრისა (ოლქისა).	ერთ დეპუტატზე დაწესებულ გადასახადის რაოდენობა მიწების.							
		ურწყავი მიწა.			ვენახები			დაფ.	
		1 ხარ.	2 ხარ.	3 ხარ.	1 ხარ.	2 ხარ.	3 ხარ.	ბაღები	5ა.
1.	ქუთაისის მაზრა	100	70	30	115	75	45	—	100
2.	ზუგდიდის „	100	80	40	60	—	—	—	100
3.	ლეჩხუმის „	50	30	15	100	50	—	—	—
4.	ოზურგეთის „	90	60	30	90	40	—	—	100
5.	რაჭის „	50	30	15	120	60	30	—	—
6.	სენაკის „	100	80	30	100	40	—	100	—
7.	ზორაბალის „	70	45	20	115	60	40	—	—
8.		100	100	50	90	50	40	100	50

შენიშვნა: რაჭის მაზრის სამოსახლო და სათიბი მიწები სამანაკო მიწებს ეფარის.

საქართველოს დროებითი კრების თავმჯდომარის უფროსი ბინის ს. ლომთათიძე.
საქართველოს რესპუბლიკის მთავრობის თავმჯდომარე ნ. ჯორდანია.

1919 წ. მაისის 27.

რედაქციისაგან: ზემოხსენებული ნების განჯაში (№ 131) მთავარსებული ნუსხა დამტკიცებულ დეპუტატობის სახელმწიფო გადასახადის, — თავის შინაარსით, რომ ეს დაკანონება ახლოს მე-3 სესიისა—ცნობილის იქ ანონს, რომელიც დაიბეჭდა ჩვენი განჯაში № 130 შემდეგი სათაურით: „ანონი ბაზრის შემოსულთა განსაზღვრის ნებისა ბიუჯეტის ნაწილად და კანონს ეკუთვნის.

რედ.

ამა ოქტომბრის განცხადებანი

სახალხო განათლების სამინისტროში.

მომავალი ექიმები.

ტფილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტის რექტორმა ივ. ჯავახიშვილის სამინისტროს, რომ უნივერსიტეტში იქნება მსულიდამა სამედიცინო საგნებში სახელმწიფო გამომცდელი კომისიების მოწყობის შესახებ და დადგენილ შემდეგი:

სახელმწიფო გამოცდების მოწყობა სავალდებულო საგნებში იქ პირთაგან, რომელთაც ათი სემესტრის ბოქმაი აქვთ მიღებული, შესაძლებელი იქნება შემოდგომაზე, მაგრამ მხოლოდ იმ შემთხვევაში, თუ მთავრობა დაბრძანება უნივერსიტეტის რაესთის სხვა და სხვა ფაკულტეტებიდან მოწვეული პროფესორები დროზედ სამედიცინო ფაკულტეტის პროფესორები ან სრულებაში. მოწვეული პირნაწერის შემდეგნი ფაკულტეტიდან ალდაშვილი (ბაქტერიოლოგიაში), სოკოლოვი (ანატომიაში), ნიკოლაძე (ფარმაკოლოგიაში), ივანე ბერიტაშვილი (ფიზიოლოგიაში) და ალექსანდრე (დერმატოლოგიაში), ივანე ბერიტაშვილი (ოფთალმოლოგიაში) და მალე კონსილიუმ (დერმატოლოგიაში) ორთოპედიაში (ტატონიაში).

რაც შეეხება მეორე ხარისხის ექიმებს (ფელდშერებს და ფარმაცევტებს), მათთვის ფაკულტეტი სავალდებულოდ სცნობს, რომ მოისმინონ მოცდა ვადიანი ერთი წლის კურსი ფშიოლოგიაში, ანატომიაში, ფარმაკოლოგიაში, ბაქტერიოლოგიაში, ორთოპედიაში და ფარმაცევტიკაში.

ამ საგნებში სახელმწიფო გამოცდებზე.

დეპუტატები კრიმო სასწავლებლებში.

ტფილელ სამეფო წელიწადებით ბოლოს ს. დანიელ ტყილოსნის ქალაქის მესაჭე განსახლის დირექტორის უფლებით პოლიციელის მინდორ დაწერები ბაშაჩოლიანელ კრიმო რეალურ სასწავლებელის. მოსაუფლოთ გამოცდებზე, ხოლო ტყილოსნის ვიდეო მერიტორიალის ინსპექტორის-ნოიეოლის ეფთიოელ-ძეს ტყილოსნის ერთი განსახლის ეგზამენებზე.

ტფ. ფიზიკურ ობსერვატორიის რეპორტი.

დამფინანსებელი კრების სახალხო განათლების კომისიამ გამოსცა მცირე კომისია ტფილისის ფიზიკურ ობსერვატორიის საარსებოდ. მცირე კომისიაში იყვნენ პროფ. ზალეკა ნოეიძე, ნიკოფორე იმნიშვილი და პ. ბიტიანი. ამ კომისიამ კომპეტენციის ძალით მიიწვია რეფერენტი მოსაწყობის მისაღებად ტფ. სახელმწიფო უნივერსიტეტის რექტორი, პროფ. პეტრე მელიქიშვილი, იმავე უნივერსიტეტის პროფესორი ანტონ ბენაშვილი და ტფ. ქალაქ პირველ განსახლის დირექტორი ძმ. კონიაშვილი. საღეპუტატო კომისიამ თავის შუამთაში დაიწყო 21 მაისს და დასასრულად 7 ივნისს. თავის მუშაობაში კომისიამ წარადგინა დამფინანსებელ კრებას სახალხო განათლების კომისიას და აგრეთვე სახალხო განათლების სამინისტროს.

უნივერსიტეტის ხარჯთაღრიცხვა.

განათლების სამინისტროსადან წარდგენილ ხარჯთაღრიცხვაში ტფილისის სახელმწიფო უნივერსიტეტისას 1919—1920 სამეცნიერო წლისას სახელმწიფო კონტროლმა ასეთი დაცვლა მისცა, რიაც ცერთა ფინანსთა და სალაბორო განათლების სამინისტროებმა:

1919—20 წლის ხარჯთაღრიცხვა თვალსაზრისი ოვესტანის 1918 წლის ბარელოდებებს, რაც გამოწვეულია საბოლოოსთან პირობის მოსაზრებით, ისე პროფესორთა რიცხვის გამოცდებით, უწინ პროფესორობენ 22 პირი, ახლა 34 ამდე ეს რიცხვი აყვანი-

ეროვნული ბიბლიოთეკა

ლი. ლუქტოთან და ასლანტებთან რიცხვი დღე-ღამის 60-ს ნაცვლად წინანდელის 17-ს კონტროლის ამის წესგაძედეგი ათად, ვინაიდან საბაჟოპრაქტიკა ტყაფლტებზე ახალი განსოფილებები ითქვება, ხოლო დანარჩენ ადგილებებზე თიქვება ახალი კათედრები.

უნივერსიტეტიდან ხანგრძლივი თანამედროვე მეცნიერების სპეციალობის დამთავრებ კონტრაქტის სპეციალობის ინსტრუქტორი ბატონი ალექსანდრე ბაზნიკი ამ ხანებში ურნა ანგარიშები და შემოსავლის ოფიციალური ნაწილის ანგარიშები

ლე რომელიმე სახელმწიფოს ლიგაში წვევად წაყენება ან ასეთს დაფიქრული პირობა, აგრეთვე ხელშეკრულებას ოქმისადმიერებები, რომ ამ პირობებს ან ვალდებულებებს ამგვარ დებულობისადან თავის ვალდებულებებს.

ხელშეკრულებანი, რომელიც ხელშეკრულობას არ ეწინააღმდეგება.

25 მაე. საერთაშორისო შეთანხმებანი, და ასევე საერთაშორისო ხელშეკრულობანი, მაგალითად საერთაშორისო ბიუროებისა შეთანხმებანი, როგორიც არის ფოსტის, რომელიც მსგავსობანი ტელეგრაფისა, ან რადიოტელეგრაფის ხელშეკრულებანი, არ ეწინააღმდეგება ამ ხელშეკრულებას.

მანდატები.

22 მაე. შეწყვეტ პრინციპები შეიცნება და ამ ტერიტორიებს, რომელნიც ამჟამად ცალი არიან სახელმწიფოთა ტერიტორიის ქვეშ და რომლის ხალხებიც ვერ არიან თავისუფლებენ ეფექტიანად ამ ხელშეკრულებით ნაკისრ ვალდებულებათა განსაკუთრებით დღევანდელ პირობებში. ამ ხალხთა კეთილდღეობა და განვითარება ცივილიზაციის ამ მოვალეობად შეადგენენ და ამიტომ ამ ხელშეკრულობაში შეტანილი ვალდებულებანი, რომ ამ ხალხთა განვითარების პრინციპის ცალკეა განხორციელება შესრულებისა. ამ პრინციპის პრაქტიკული განხორციელების უკეთესი გზაა მიეცეს ისეთ ხალხებს, რომელთა თავიანთის სამფლობელოთა ცალკეთნი და დროებითი მდგომარეობა ისეთია, რომ ისინი ვერ შეძლებენ ეფექტიანად ამ ტერიტორიის ადმინისტრაციის ტვირთის ზედ აღებას, ხალხის განვითარების ამ ხარისხის მიერ, რომელიც ამ ხალხებს ახასიათებს, ამ ტერიტორიის მანდატარის ხალხებს ამ ხალხთა

8. ყრილობა იწონებს მოსკოვის სახალხო ბანკის ტელეგრაფის განყოფილების მოსაზრებას საქართველოს რესპუბლიკის სოციონალის წინადადების შესახებ საგანგებო თანხის შექმნისა და იღებს, რომ ამ თანხაში უნდა ჩაირიცხოს უფლო თანხები, რომელიც შემოვიდა ბანკის განყოფილების რაიონში მყოფ კოოპერატივებიდან მიერ შენაძენი ატკიცების; ამავე საფუძვლით ითვლება საჭიროდ ის თანხებიც, რომელიც განყოფილებამ შეძლოს შეკრიბოს ამ მიზნით ადგილობრივ კოოპერატივებს შორის შენაძენი ატკიცების.

9. სასრულოდ, რომ ყველა კოოპერატივებმა შეიძინონ 5 მოსკოვის სახალხო ბანკის ობლიგაციები, რომელიც ბანკის მიერ ამ ობლიგაციების ნარიცხვის დროს ჩაირიცხება ამ ობლიგაციების ნომინალურ ფასზე, მაგრამ ნაკლებ 6%-ისა, სესხით.

10. სასრულოდ დაარსდეს სარაიონო შემხვედრო-განმსაზღვრელი და საკოოპერატიო ინსპექციონის კომისიები.

11. დაარსდეს საქართველოს კოოპერატიული ბანკი.

12. კოოპერატიული ბანკის დასაარსებლად შესაფერი სახელოვანი კოოპერატივები, რომელიც შიიღე უნდა შეიძინოს სამი წარმომადგენელი ამიერკავკასიის კოოპერატივთა კავშირისაგან, და თითო წარმომადგენელი სარაიონო კავშირებისაგან. ამ რიცხვში შეიძლება თითო წარმომადგენელი მოსკოვის ბანკისა და კიბეთის კავშირისა.

13. საორგანიზაციო კომიტეტის პრეზიდიუმი უნდა შეადგინოს ბიუი პრეზიდიუმის პრეზიდიუმის ორივე საქართველოს კოოპერატიული ყრილობა. შესაძლია არჩეული უკანასკნელი მეხლი ნაწევრები პრეზიდიუმისა და ყრილობა არჩეული იქნეს: 1) 3 მთავმჯდომარე და 6) ი. ცაგარელი.

ამათ დაიყვანოთ დღეები შეიძინეს წინასწარ 1) ნოემბერი, დაამზადონ მასალები და ახალ სიმპოზიუმის მოაწვიონ საორგანიზაციო კომიტეტის ყრილობა ბანკის დაარსების განსახორციელებლად.

ყრილობის სხდომა შეიძინა მაისის 29-ს ყრილობის სხდომა მოსული ფინანსთა მინისტრი კ. ჯ. კანდელაკის სახასხეთ წერილი იქნა წაკითხული, რასაც ყრილობა ტაშით შეხვდა.

შემდეგ განხილულ იქნა კითხვა იმის შესახებ—მოიპრინტ იქნეს ყრილობის მიერ საქართველოს კოოპერატივთა ყრილობათა სახვი თუ არა.

ხანგრძლივ კამათის შემდეგ მიღებულ იქნა დადგენილება: კოოპერატივთა ყრილობის მიღებულ დადგენილებისა არსებება საქართველოს კოოპერატივთა ყრილობათა სახვის: ერეკა იირეკვ: 5 პროსესვის შენდების პიროსის, რომელსაც ეკუთვნა სახვის წესდების შეიძინება და მის ფარალელში მიუნათა მოსვიდა ყრილობაზე. პიროსის გაიღო, ვარაღლობით სახვითა შედიან თითო წარმომადგენელი სახვის ორგანიზაციის.

საქართველოს კოოპერატივთა ყრილობათა სახვის პიროსის მისი უსრულებლობით არსებულ ორგანო: 1) ბერიძეთა, 2) ჯ. ღლონტი, 3) ზ. გოგებაშვილი, 4) ბ. წულაძე და ალ. ნაკაშიძე, 5) ი. ჯაფიაძე და მათ ანაწილებებში: 1) ბ. ნაკაშიძეში, 2) ი. ღლონტი.

ყრილობის ერთმა ჯგუფმა შემოიტანა შემდეგი ყრილობის განსაზღვრა: «საქართველოს კოოპერატივ ცენტრის და კავშირის შესახებ ყრილობამ გამოსცხეა თავისი საქართველ და ნების გოგი სახალხო კოოპერატივთა ბანკის ფაარსების განიხილველობა—მიგიან, ვიდრე ის შეიღებოდეს ბანკის, ნაწილობრივ ბანკის დაარსების შესახებ ყრილობის მოთხოვნის დიდ ფილის ინტერესის გამო ბრაკვალების ბანკის ორგანიზების შესახებ ნებართვის გადაღების, 2. მომხსენებელი ხახოვანილებით შეტარიანი საკოოპერატიო ორგანიზაციების უკეთ არიან შეკავშირებელნი თავის ბანკებში და ტ. ს. ჯ. საკოოპერატივთა კოოპერატივების ბანკის დაარსებით უკანასკნელად ამ ცენტრი ეწევა შესაძლებელობის იღებენ და ტ. ს. ჯ. საკოოპერატივთა კოოპერატივების ბანკის დაარსებით უკანასკნელად და ცხადია, რომ ბევრს ბანკებს დაიმედებას ეჭიდნენ ამ ბანკის ყრილობამ ნაწილობრივ ბანკის დაარსების ინიციატივა მიიღო და ამ ბანკის დაარსების ინიციატივა მიიღო და ამ ბანკის დაარსების ინიციატივა მიიღო და ამ